

Stichting Agora
Jaarverslag 2017

Lelystad – juni 2018

1. Inhoudsopgave	pag. 2
2. Inleiding	pag. 3
3. Theaterprogrammering	pag. 4
4. Agora & Cultuur in Lelystad	pag. 5
5. Bioscoop	pag. 7
6. Commerciële activiteiten	pag. 9
7. Marketing en publiciteit	pag. 10
8. Personeel & Organisatie	pag. 10
9. Financiën 2017	pag. 12
10. Vooruitblik 2018	pag. 12

Bijlagen:

- I Overzicht programmering 2017
- II Jaarrekening 2017

2. Inleiding

2017 kenmerkt zich als een jaar van 'beweging' voor Agora door een aantal belangrijke kantelpunten:

1. Kwijtschelding lening:

Na enkele zeer moeilijke jaren gaat het nu weer iets beter met de Agora. In 2016 kreeg Agora nog een renteloze lening van € 600.000 om de financiële positie te versterken. Al eerder zijn leningen verstrekt aan de Agora, en er zijn maatregelen genomen om de bedrijfsvoering te verbeteren en de verliezen op de exploitatie terug te dringen. Het college van B&W heeft derhalve gemeend dat er inmiddels voldoende vertrouwen is om het volledige bedrag aan leningen van € 847.500 kwijt te schelden. De gemeenteraad heeft hiermee ingestemd. Hierdoor heeft Agora financieel meer lucht gekregen en kan zo gaan werken aan de verdere afbouw van het resterende negatief eigen vermogen.

2. Geen toekomstige exploitatie bioscoop:

Agora heeft sinds eind 2012 een bioscoop functie. Deze bioscoopfunctie trekt tussen de 45.000 en 50.000 bezoekers per jaar trekt en dit voegt, inclusief horeca revenu, netto zo'n €150.000 toe aan het bedrijfsresultaat. Omdat de Agora op de eerste plaats een theater is en ook een congresfunctie heeft, zijn de zalen niet altijd beschikbaar voor filmvertoningen. Dat weerhoudt distributeurs er van alle topfilms in Lelystad aan te bieden en daardoor kan Agora de bioscoopbezoeker geen volledig en regelmatig filmaanbod presenteren.

De gemeente Lelystad, Agora en projectontwikkelaar Van Wijnen hebben het afgelopen jaar onderzocht of er in de directe omgeving van het theater een nieuwe bioscoop zou kunnen komen. Het idee was dat Van Wijnen deze bioscoop zou gaan bouwen, die vervolgens zou worden geëxploiteerd door Agora. In januari tekenden de drie partijen een intentieovereenkomst, maar in september is gebleken dat de financiële positie van de stichting Agora nog te zwak is om zelf in de bioscoop te investeren. Een belegger zou dan moeten bijspringen, maar omdat die een rendement op zijn investering wil halen zouden de kosten omhoog gaan. Dat maakt het plan financieel moeilijk. Bovendien mag de gemeente niet garant staan voor een investering in een bioscoop, omdat het om een commerciële voorziening gaat. Uit onderzoeken blijkt dat er in Lelystad wel een markt is voor een bioscoop. De gemeente gaat nu op zoek naar een commerciële partij voor een bioscoop in het stadshart.

Agora zal de consequenties in kaart gaan brengen van het mogelijke verlies van de bioscoopfunctie op termijn. De gemeente heeft toegezegd dat zij Agora zal compenseren voor het inkomstenverlies.

3. Directie wijziging:

Dhr. Gras heeft zijn functie als artistiek directeur van het Agora Theater per 1 oktober 2017 neergelegd. Hij gaat zich als programmeur uitsluitend richten op het programmeren voor de Agora in Lelystad, 't Voorhuys in Emmeloord en de Kunstlinie Almere Flevoland (KAF) in Almere.

Dhr. Gras werd eind 2008 directeur van de Agora. Vanaf september 2016 jaar werd hij tevens programmeur voor 't Voorhuys en begin 2017 is hij ook als adviseur / assistent-programmeur betrokken bij KAF Almere. Het Almeerse theater heeft dhr. Gras vervolgens gevraagd of hij daar ook als volwaardig programmeur wilde aantreden. Deze gecombineerde functie voor drie theaters liet zich moeilijk verenigen met de functie van artistiek directeur in Agora. Daarom droeg dhr. Gras zijn directietaken over aan zakelijk directeur, dhr. Wijnveldt, waarmee de leiding van Agora weer in handen is van één persoon.

3. Theaterprogrammering

Algemeen:

In het licht van de ontwikkeling van de afgelopen tien jaar, is voor Agora het versterken van de exploitatie en de financiële positie een belangrijk uitgangspunt om de continuïteit van het theater te kunnen borgen. Op grond van dit uitgangspunt is dus ook kritischer gekeken naar hoe de culturele programmering aan deze doelstelling optimaal kan bijdragen. In het voorjaar van 2017 bleek al snel dat het resultaat op de programmering een te groot negatief financieel verschil vertoonde ten opzichte van de begroting. Besloten werd voor seizoen 2017/2018 de uitgangspunten van de programmering nog meer aan te scherpen. Dat betekent dat in de komende jaren de zakelijke overwegingen een belangrijkere rol toebedeeld krijgen in het bepalen van de culturele doelstellingen. Deze periode van sturen op financiële stabiliteit is noodzakelijk om de culturele functie van het theater op langere termijn te kunnen garanderen.

Programmering 2017:

Agora dient volgens de cultuurnota minimaal 120 voorstellingen per seizoen te programmeren. In het jaar 2017 waren totaal 110 voorstellingen te zien: namelijk 72 in de Grote Zaal en 38 in de Van Wijnenzaal. Het verschil is ontstaan doordat er enerzijds voor gekozen is om voor seizoen 2017/2018 minder voorstellingen te gaan programmeren om zo een betere spreiding van genres realiseren, en meer ruimte te bieden voor filmvertoningen en congressen, maar anderzijds heeft Agora te maken gehad met 12 annuleringen van voorstellingen door onder andere ziekte of tegenvallende belangstelling. Hierin zitten ook 3 uitverkochte voorstellingen van Najib Amhali die zijn theatertour landelijk in zijn geheel annuleerde.

Door de reductie in voorstellingen kwam het bezoekersaantal voor alle voorstellingen uit op 31.833 ten opzichte van 38.147 in 2016. De bezettingsgraad is eveneens gedaald, 4% minder in de Grote Zaal en 10% in de Van Wijnen Zaal. We zagen in de eerste helft van 2017 nog een flink structureel tekort op het financiële resultaat van de Van Wijnen Zaal, in de 2^e helft is dit door de genomen maatregelen sterk verbeterd, bijna kosten neutraal. De grootste (financiële) tegenvallers werden gerealiseerd bij de genres dans en toneel. Deze zullen we dan ook voor seizoen 2018/2019 minder risicovol programmeren door het aanbod te verminderen en het break-even-point te verlagen door middel van lagere garantiesommen.

Zie voor een totaaloverzicht van de programmering bijlage I.

Nationale Theaterweekend:

Op 27,28 en 29 januari 2017 vond de 2^e editie van het Nationale Theaterweekend plaats. Een initiatief van onder andere de BankGiro Loterij waarbij elk deelnemend theater voorstellingen aanbiedt voor slechts €10 per ticket. Om dit mogelijk te maken wordt er een subsidiebedrag beschikbaar gesteld door BankGiro Loterij, mits het theater daarnaast ook extra activiteiten organiseert zoals een open dag en rondleidingen. De doelstelling van dit Nationale Theaterweekend is om voornamelijk nieuw publiek kennis te laten maken met cultuur, in de hoop dat dit leidt tot herhaalbezoek en een blijvende interesse creëert in de podiumkunsten.

Jubileumjaar:

In 2017 bestond Agora 40 jaar, waarvan 10 jaar in de nieuwe Agora. We hebben er voor gekozen een tweetal voorstellingen extra feestelijk 'aan te kleden' ter gelegenheid van dit jubileumjaar. Zo heeft Hans Kazan tijdens de start van het Nationale theaterweekend, burgemeester Adema tevoorschijn getoverd waarna zij de fototentoonstelling van 40 jaar Agora heeft geopend.

Ook heeft Agora 2 jubileumkranten huis aan huis laten verspreiden en was er een special reportage in de Flevopost, beide vol met herinneringen aan ook de 'oude Agora' toen het gebouw meerdere functies had. Naast theater bood het gebouw ook ruimte aan een kerk, zwembad, sporthal en restaurant/bruine kroeg.

Op 17 november was er de officiële viering van het jubileumjaar met vele genodigden. Het voorprogramma bestond onder andere uit een minivoorstelling van Fred Delfgaauw, aangeboden door de culturele Businessclub Agora en stadsdichter Thomas Gerla presenteerde het door hem speciaal voor Agora geschreven gedicht welke voor een ieder nu te lezen is in onze foyer. Vervolgens werd er zinderend genoten van de voorstelling "Paris-Berlin" van Ellen ten Damme en sloten we af met een gezellige afterparty.

Als afsluiting van de festiviteiten was er voor het personeel en vrijwilligers een gezellige kerstborrel met muzikale omlijsting en kreeg elke medewerker een persoonlijke foto van zichzelf, genomen op een bijzondere locatie in Agora.

4. Agora & Cultuur in Lelystad

Samen in Flevoland

Agora ondersteunt ook andere culturele activiteiten in Flevoland. Zo was Agora voor de 13^e keer gastheer van de Nationale Stadsdichtersdag. Stadsdichters uit Nederland en Vlaanderen kwamen naar Lelystad om hun stadspoëzie te presenteren. De stadsdichters kwamen in theater Agora bijeen, waar burgemeester Adema de eerste stadsdichtersbundel 2017 in ontvangst nam. 's Middags waaierden de stadsdichters uit over de stad om bij Lelystedelingen thuis hun dichtkunsten ten gehore te brengen en aan het einde van de dag werden in Agora de winnaars van de gedichtenwedstrijd bekend gemaakt.

Agora werkte ook samen met Locatietheater Prins te Paard, Agora diende als promotor en kaartverkooplocatie voor de voorstelling 'Laaglanders'. Deze beeldende openluchtvoorstelling werd gespeeld op Werelderfgoed Schokland. De voorstelling stond garant voor beeldend locatietheater met een flinke dosis spektakel, humor en rauwe poëzie. Prins te Paard, welke is gevestigd in Nagele, maakt veelal gebruik van bijzondere locaties.

Ook werd de succesvolle en zeer gewaardeerde samenwerking met het Apollo Ensemble gecontinueerd, met steun van de Provincie Flevoland kunnen hierdoor een aantal concerten tegen een laagdrempelig tarief plaatsvinden. Artistiek leider David Rabinovich en het organiserende Apollo Ensemble vierden in 2017 het tienjarige jubileum van Travelling in Baroque met een programma rond Londen als wereldstad waar musici uit vele landen zich vestigden en met elkaar samenwerkten. Het festival gaf van 10 t/m 13 augustus concerten op talrijke locaties in Flevoland waaronder ook in Agora.

Samen in Lelystad:

De samenwerking met Flevomeer Bibliotheek, Kubus en Underground als stichting 'Cultuur voor Lelystad' heeft het afgelopen jaar weer een impuls gekregen. Eerdere doelstellingen zijn behaald of er is het maximale uitgehaald. Besloten is te gaan zoeken naar een nieuwe gezamenlijke 'stip op de horizon' om Cultuur in Lelystad zichtbaar en levendig te houden!

Uiteraard heeft Agora meerdere malen amateurverenigingen en dansscholen uit Lelystad een podium geboden voor de uitvoering van hun activiteiten. Naast een gunstig tarief kan Agora hen ook op technisch gebied optimaal faciliteren, waardoor de kwaliteit van de eindproductie, het beste tot zijn recht komt.

Ook vierden twee Lelystadse basisscholen hun lustrum door in Agora een "musical in 1 dag" te maken.

Popkoor Expression uit Lelystad bestond dit jaar 10 jaar, en dat werd gevierd met een spetterende en uitverkochte jubileumshow. Speciaal voor deze show heeft het koor een aantal Lelystadse 'friends' uitgenodigd om er een avondvullend programma van te maken.

Agora heeft verder weer een bijdrage geleverd aan culturele en maatschappelijke initiatieven zoals het Nationaal Scholieren Film Festival; samen met het Oranje Comité Lelystad wordt op Koningsdag kindertheater georganiseerd, en inmiddels alweer voor de 3e keer beleefden op 3 december honderden kinderen en hun begeleiders een swingend Sinterklaasfeest in Agora. De 'Later als je groot Band' zette de hele zaal op zijn kop! Dankzij sponsoren en donaties kan de stichting "Sint voor

elk Kind" dit kinderfeest voor kinderen van gezinnen die het zelf financieel niet kunnen veroorloven om Sinterklaas te vieren, organiseren, Agora werkt hier belangeloos aan mee, het Agora personeel werkt die dag als vrijwilliger.

Seabottom Jazzfestival:

Het Seabottom Jazzfestival vierde in 2017 haar 25e verjaardag en pakte daarom groots uit. Op vrijdag 24 en zaterdag 25 maart 2017 stond het Agora Theater helemaal in het teken van jazz. Het festival gaat wel met haar tijd mee: tegenwoordig kom je naast jazz ook heel veel soul, funk, blues en zelfs hiphop en rap tegen op jazzfestivals. Daarmee maak je een festival toegankelijk voor jong en oud, en is er voor ieder wat wils. Ook deze editie is Agora betrokken geweest bij de totstandkoming van een goede mix in de programmering.

De Van Wijnen Zaal werd voornamelijk op jongeren geprogrammeerd. De funky Balkanband Sinas was het grote succes van het festival en in de Grote Zaal traden ook Alain Clark en Jennie Lena op. Deze namen zorgden ervoor dat het festival voor het eerst sinds jaren weer een stijging in bezoekersaantallen liet zien, met name op de zaterdag. Desondanks heeft het festival wel met een verlies, door gebrek aan voldoende sponsors, afgesloten met een verlies en resteert er daardoor een schuld aan de Agora.

Festivaldirecteur Ed Goudriaan nam na 25 festivals met een trots gevoel afscheid. Het jazzfestival is een festival dat onder de jazzmuzikanten een zeer goede naam heeft en hij kijkt met genoegen terug naar optredens van Miriam Makeba, Herman Brood, Gino Vannelli, Georgie Fame, Hans Dulfer en zeker naar Madeline Bell waarvan de laatste twee ook dit jaar weer op het podium stonden.

LelySTART:

LelySTART is hét startschot van het nieuwe culturele seizoen in Lelystad. De Kubus, Underground, de FlevoMeer Bibliotheek, Agora en City Marketing Lelystad organiseren samen talloze optredens, demonstraties, workshops en veel straattheater. Waar vorig jaar de zon volop scheen, kende LelySTART dit jaar toch wel iets andere weersomstandigheden. Het festival had te maken met lagere temperaturen en af en toe een fikse bui. Toch mogen we wel zeggen dat het een zeer geslaagde editie was. Met een innemende lezing van bestseller auteur Kluun, spetterende optredens van Rilan & The Bombardiërs en The Euros, en een hilarische performance van Club Cabaret is de tiende editie van LelySTART van start gegaan. Het driedaagse gratis festival trok dit jaar in totaal 22.500 bezoekers. In het Agora Theater kon men genieten van Lelystad Zingt en Musiceert en Lelystad Danst, met onder andere het Flevolands Symfonie Orkest, Popkoor Jeans with BeaT! en de Circle of Music. De sfeer hier was fantastisch. Zo haalde Reflex verschillende kinderen uit het publiek om mee te doen op het podium, wat zeer gewaardeerd werd. Zaterdagavond trad Waylon op, buiten op het hoofdpodium, gevolgd door Ronnie Flex, die ondanks het mindere weer, een record aantal bezoekers trok waardoor kort na 21.30 uur het festivalterrein werd afgesloten omdat het te druk werd.

Culturele Businessclub Agora:

Na in 2016 het 5-jarige lustrum te hebben gevierd, is de Culturele Businessclub Agora in 2017 actief verdergegaan. Het doel van de businessclub is om het draagvlak van Agora binnen de regio te vergroten en nieuwe markten aan te boren. De businessclub zet zich in om de aansluiting tussen cultuur en bedrijfsleven te verbeteren. De businessclub telde eind 2017 24 leden: veelal Lelystadse organisaties uit verschillende branches die gezamenlijk een bijzonder netwerk vormen. De businessclub combineert cultuur met avontuur en verdieping. Naast het collectief bezoeken van voorstellingen in het theater, al dan niet met een diner en nazit, wordt er jaarlijks een tweedaagse studiereis georganiseerd.

In 2017 was de bestemming Eindhoven. Mede ingegeven door de Dutch Design Week die tegelijkertijd in Eindhoven plaatsvond, werd de stad ontdekt op het vlak van cultuur, kunst en design. De businessclub werd o.a. ontvangen en rondgeleid door Parktheater Eindhoven. Ervaringen werden uitgewisseld en een voorstelling werd bezocht. Tevens werd er gedurende het weekend een bezoek gebracht aan de Hightech-campus, Brainport Development, de Dutch Design Week (Strijp S), Sectie C en het De Pont Museum (Tilburg). De onderlinge relaties binnen de businessclub werden aangetrokken en geven een band. Een vriendschap waarbij kennis en informatie wordt uitgewisseld, waardoor er in voorkomende gevallen ook zaken met elkaar gedaan wordt.

In 2017 zijn de uitkomsten van de in november 2016 gehouden ledenbijeenkomst uitgewerkt. Een werkgroep Ledenwerving werd opgericht. De zichtbaarheid van de businessclub is een thema geweest, evenals de studiereis. Het bestuur van de businessclub bestaat op 31 december 2017 uit de volgende personen: de heer L. Verbeek (voorzitter), de heer C.W.J. Okkerse (secretaris), de heer A. Frenay (penningmeester), mevrouw C.M. Gase, mevrouw I.W.H. Zwijnenberg en de heer J.C. Gras.

5. Bioscoop

Landelijk resultaat 2017:

Het bioscoopbezoek in Nederland is voor het tiende achtereenvolgende jaar gestegen naar bijna 36 miljoen. De stijging bedroeg 5,3% ten opzichte van 2016. Het gemiddeld aantal bezoeken per hoofd van de bevolking komt hiermee uit op 2,1 keer per jaar, dit is het hoogste gemiddelde sinds 1978. De best bezochte films van 2017 waren Despicable Me 3, Pirates of the Caribbean: Salazar's Revenge en Beauty and the Beast. De film Soof 2 was ook in 2017 de best bezochte Nederlandse film.

Agora 2017:

Als je naar het lijstje van de top 10 van best bezochte films bij Agora kijkt zie je dat deze afwijkt van het landelijke beeld. Vooral de kinderfilms doen het erg goed. 'Onze Jongens' werd met 684 bezoekers de best bezochte Nederlandse film, Soof 2 trok slechts 477 bezoekers.

Agora heeft 43.049 filmbezoekers getrokken, dit is een daling van 5% t.o.v. 2016. De eerste helft van 2017 zat de omzet nog boven begroting, in juli en augustus is de trekkenwand in de Grote Zaal vervangen. Dit heeft als gevolg gehad dat er gedurende 5 weken geen films gedraaid konden worden in de middag. Echter voornamelijk de laatste drie maanden van het jaar lieten een sterke daling zien. Dit was een landelijke trend waar Agora in verhouding wel meer last van heeft gehad omdat zij geen volledige programmering kan aanbieden. Door de combinatie van de theater en congresfunctie zijn zalen niet optimaal beschikbaar en daardoor konden sommige titels niet verkregen worden.

Onze boekingspartner Kinopolis gaf aan in het najaar een record aantal films te hebben geprogrammeerd die binnen zeer korte tijd weer uit roulatie werden genomen. Ondanks dat landelijk het totale bioscoopbezoek in 2017 is gestegen, heeft Agora hier niet van kunnen profiteren.

Top 10 filmbezoekers 2017

Filmtitel	versie	Leeftijdscategorie	totaal bezoekers
Despicable Me 3	3D + 2D	6+	3.111
The Boss Baby NL	3D + 2D	6+	2.163
Sing NL	3D + 2D	6+	2.025
Fifty Shades 16+		16+	1.691
Fast & Furious 8			1.684
De Smurfen	3D + 2D	6+	1.508
Pirates of the Caribbean 5	3D + 2D		1.455
Beauty and the Beast	3D + 2D	12+	1.445
LelySTART Hotel Transylvania 2			1.236
Lego Batman NL	3D + 2D	6+	1.222

Het gegarandeerde succes van de Ladies Nights lijkt ook wat tanende, met name Nederlandse filmtitels trekken niet meer altijd volle zalen, wat jammer is voor de standhouders en de interne organisatie. Besloten is dus voor 2018 wat kritischer naar het programmeren van deze speciale filmevents.

Filmtheater:

Het Filmtheater Lelystad vertoont elke week prachtige kwaliteitsfilms als aanvulling op het commerciële filmaanbod van de Agora. Met ingang van 23 juli is Filmtheater Lelystad ook kwaliteitsdocumentaires gaan vertonen. In een redelijk vast ritme van elke 2 maanden, de laatste zondag van de maand om 19.45 uur. Daarbij wordt zo actueel mogelijk geprogrammeerd. Documentaires die het in de Filmtheaters goed doen, lovende recensies krijgen en/of waarbij veel bezoekers komen. De voorstellingen vinden plaats in de Lelystadzaal. Vooralsnog schommelen de bezoekersaantallen hiervan sterk, we hopen dat in de loop van 2018 dit meer bekendheid en dus ook animo zal krijgen.

Filmtheater Lelystad en Agora presenteerden ook samen de film 'UNA MUJER FANTÁSTICA'. De Roze filmavond op 13 oktober 2017 in de Agora was onderdeel van de Coming Out week in Lelystad (8 t/m 13 oktober). Initiatiefnemer voor deze week is Bureau Gelijke Behandeling Flevoland. In de uitwerking werd samengewerkt met verschillende organisaties.

The Best of IDFA on Tour:

Het International Documentary Film Festival Amsterdam (IDFA) vond plaats in november 2016. Vier bekroonde films gingen in het voorjaar van 2017 op tournee langs de Nederlandse filmtheaters en bioscopen. Okkerse & Schop Advocaten bracht in samenwerking met Agora deze IDFA tour naar Lelystad. Op zondag 23 april werden in 'The Best of IDFA on Tour' de meest spraakmakende films vertoond in het Agora Theater. Het programma duurde ongeveer vijfenhalf uur, inclusief pauzes. Dit filmevent krijgt in 2018 een vervolg.

6. Commerciële activiteiten

Congresfunctie:

Ondanks de annulering van twee grote congressen in januari is de opbrengst zaalhuur commerciële activiteiten bijna gelijk ten opzichte van 2016. In 2016 was de verhouding food-beverages, 54% - 46%. In 2017 is dit verschoven naar 44% - 56%: we zien dat steeds meer organisaties kiezen voor een aangeklede borrel in plaats van een uitgebreide lunch of diner.

Bijzondere events in het afgelopen jaar waren onder andere:

- De bijeenkomst van De Buitenraad van gemeente Lelystad die jongeren tussen 14 en 18 jaar had uitgenodigd om mee te praten/denken over Lelystad. Onder andere de vraag: Wat zou jij doen als je burgemeester was, en herken je je in de stelling 'ik verveel me dood hier!' werden besproken tijdens deze bijeenkomst
- Op 8 april vond de '5 jaar Flevoland Fietst Tegen Kanker' benefietvoorstelling plaats. Een avond vol cabaret, zang en dans
- Symposium "Preparedness disease outbreaks" van het Central Veterinary Institute
- Burger Support, Rabobank Flevoland, LOKO en MTH accountants & adviseurs organiseerden het Business Event Zinergie met de inspirerende Keynote spreker Marc Lammers. De genodigden waren vol lof over het event.
- Elk jaar nodigt de Rabobank haar jongste spaarders uit voor het Spaarfeest. Op 11 november kwamen ruim 600 spaarders pannenkoeken eten om vervolgens naar de voorstelling 'Hans & Grietje' te gaan of naar de film 'Kappen'. Grootste uitdaging was ruim 2000 pannenkoeken die tegelijk, verdeeld over drie verdiepingen, warm geserveerd moesten worden, maar dit verliep gesmeerd en het werd een geweldige leuke middag met veel blije kindergezichten.
- Het Nederlands Genootschap van Burgemeesters hield zijn najaarscongres in Agora waar Burgemeester Ina Adema en tevens secretaris van het bestuur, de gastvrouw was in het kader van 50 jaar Lelystad.

Horeca theater:

Agora heeft geïnvesteerd in nieuw meubilair in de hoofdfoyer en ook meer ingezet op de verkoop van arrangementen bij voorstellingen in de vorm van diners maar ook nageniet arrangementen. Ondanks de lagere bezoekersaantallen is de omzet flink gestegen, mede doordat we na jaren vanaf najaar 2017 de theatertoeslag hebben verhoogd. Deze verhoging was al meegenomen in de begroting.

Doordat het zitcomfort en de 'gezelligheid' van de foyer aanzienlijk is verbeterd, we krijgen nog steeds complimenten, is ook de gemiddelde besteding per theaterbezoekers flink gestegen. Het is gelukt om € 0,16 extra per bezoeker te genereren.

Horeca bioscoop:

Bij de bioscoop zagen we ook een stijging in de gemiddelde omzet per bezoeker, van €3,69 in 2016 naar €4,00 in 2017. We hebben actiever film combinatie pakketten gepromoot en ook is er per juni 2017 een toeslag van €1,00 doorgevoerd bij de entreeprijs voor het Filmtheater voor een kopje koffie. Ondanks de lagere bezoekersaantallen bij de bioscoop is de totale omzet daardoor op gelijk niveau gebleven met 2016.

Kwaliteitsverbetering:

Agora heeft in 2017 een nieuwe huiswijn geselecteerd en we werken sinds dit najaar met een speciale seizoen wijn ernaast als extra upgrade. Ook is er een kwaliteit slag geslagen in de koffie qua kwaliteit boon en het werken met de Lattiz: vandaag de dag zijn melkkoffies ontzettend populair in de horeca. Een derde van de koffie die besteld wordt is een cappuccino of latte macchiato. Melk speelt dus een belangrijk onderdeel.

Lattiz is speciaal ontwikkeld voor horecaprofessionals. Het merk verwerkt melk met oog voor duurzaamheid en voedingsstoffen. Met één druk op de knop heb je melkschuim van hoogwaardige kwaliteit. Met de upgrade is het ook mogelijk om snel lekkere koffiespecials aan te bieden aan onze gasten. Daarnaast beschikt Agora nu over een extra mobiele koffiebar die de piekmomenten helpt op te vangen en voorkomt dat er dan met kannen 'gewone' koffie gewerkt moet worden.

7. Marketing en publiciteit

Strategisch marketingplan:

In dit jaar is er naar aanleiding van het strategisch marketingplan een onderzoek gestart naar onze persona's. We benaderen verschillende doelgroepen op basis van de verwachte persoonlijke interesses. Met dit focusgroepen onderzoek willen we onder andere controleren of onze doelgroep profielen nog accuraat zijn en daarnaast meer inzicht krijgen in de persoonlijke voorkeuren per doelgroep zoals het voorkeurs communicatiekanaal, de frequentie en het beeld dat deze doelgroepen van Agora en haar zichtbaarheid heeft.

Door met persona's te werken kunnen we ook de beleving en onze randprogrammering vooraf, tijdens en na de voorstelling goed afstemmen op het profiel en de belevingswereld van de bezoeker. De resultaten van het onderzoek worden 2^e kwartaal 2018 verwacht en vervolgens verwerkt in een plan van aanpak.

Flevo Zakenfestival:

Op 27 en 28 september heeft Agora deelgenomen aan het Flevo Zakenfestival. Op deze tweedaagse beurs heeft Agora zich met name geprofileerd als congreslocatie. Opvallend was dat met name beursbezoekers uit de omgeving Harderwijk niet bekend waren met Agora; dit biedt kansen.

Nieuwe vormgever brochure:

De wens is ontstaan om de brochure voor theaterseizoen 2018/2019 een upgrade te geven qua look & feel, in de hoop hiermee ook een jongere doelgroep meer aan te spreken en voorstelling überhaupt beter te kunnen uitlichten. In december is er een tendertraject uitgezet en inmiddels hebben wij een nieuwe vormgever geselecteerd.

Brons:

Agora heeft in de ANWB verkiezing van meest gastvrije theater de 3^e prijs gewonnen in de categorie 'Middelgrote gemeente'. We zijn, ondanks het brons in plaats van het zilver vorig jaar, op alle beoordelingspunten gestegen in waardering. Hier zijn we uiteraard heel trots op!

8. Personeel & Organisatie

Bestuur:

De samenstelling van het bestuur is in 2017 gewijzigd doordat zittingstermijn van de vicevoorzitter/secretaris afliep en de penningmeester in verband met zwangerschap vervroegd is afgetreden. Eind 2017 ziet de portefeuillevdeling er als volgt uit:

Mw. J.C. Groenenberg; voorzitter / beleid & strategie

Dhr. K. Wijma; vicevoorzitter/secretaris, bioscoop en personeel & organisatie

Dhr. J.S. Visch; penningmeester (*per oktober 2017*)

Dhr. G.J. Nieveen; horeca / commercie

De portefeuille van marketing is vacant.

Rooster van aftreden bestuursleden Agora

- > Samenstelling bestuur Agora: minimaal 5 en maximaal 7 leden
- > Zittingsperiode (volgens governance-code cultuur) is per december 2016 2 x 4 jaar

Hieronder een overzicht van de zittende en aftredende bestuursleden

Naam::	Functie	Aantreding:	Einde 1 ^e termijn:	1 ^e Herbenoeming tot:
J.C. Groenenberg	Voorzitter (v.a. 1-1-2014)	03-09-2013	02-09-2017	~ juni 2021 (aftreden)
K. Wijma	Vicevoorzitter / secretaris	02-07-2014	02-07-2018	~ juni 2022 (aftreden)
G.J. Nieveen	Bestuurslid	02-07-2009	01-07-2014	~ juni 2018 (aftreden)
J.S. Visch	Penningmeester	25-09-2017	25-09-2021	
Vacature	Bestuurslid			

De bestuursleden hebben in 2017 voornamelijk gefocust op de financiële positie van Agora, het onderzoek naar de haalbaarheid van Agora als uitbater van een nieuwe bioscoop en de wijzigingen in de directie en de daarmee verband houdende zaken als directiestatuur, tekenbevoegdheid. Tevens zijn de statuten aangepast.

Als voorbereiding op de nieuwe directiestructuur heeft het bestuur gesprekken gevoerd met alle MT leden en per afdeling met een afvaardiging van de medewerkers.

In totaal is het bestuur 12x bij elkaar geweest, waaronder 1x zonder directie (evaluatie functioneren bestuur en directie) 1x een strategiebijeenkomst en 1 extra vergadering aangaande de besluitvorming rondom de bioscoop.

Het bestuur heeft in september afscheid genomen van Mw. K Stiemer, vicevoorzitter en secretaris, wegens het bereiken van de maximale zittingstermijn, alsmede van de penningmeester, mw. E. v.d. Marel, die bijna haar zittingstermijn had bereikt en i.v.m. zwangerschap iets eerder is afgetreden.

Directie en bestuur hebben, in het licht van de ontwikkelingen in de interne organisatie van Agora, alsmede de externe ontwikkelingen, ervoor gekozen om het beleidsplan 2015-2018 niet volledig te vernieuwen, maar als onderlegger te gebruiken en aan te vullen met een uitwerking voor de periode 2018-2020. Per bedrijfsactiviteit en organisatieonderdeel is gekeken naar de huidige stand van zaken en vervolgens is het beleid voor de komende drie jaar bepaald. Waar mogelijk zijn concrete einddoelen geformuleerd. Ook zijn per jaar meerdere kansen benoemd om te onderzoeken.

Interne organisatie:

Binnen de afdeling Hospitality is de inzet van vrijwilligersuren in 2017 gestegen van 2116 uur naar 3063 uur. Dit is een stijging van 44% ten opzicht van 2016.

Er hebben ook enkele personele wijzigingen plaatsgevonden naast de eerder genoemde directiewisseling. Allereerst is bij afdeling marketing per maart een vacature vervuld door iemand met meer kennis en vaardigheden aangaande social media wat zich vrijwel direct vertaald heeft in meer zichtbaarheid en meer interactie met onze gasten.

Per november 2017 heeft het hoofd podiumtechniek, onderhoud & beheer en ICT en MT-lid zijn functie als hoofd van de afdeling neergelegd en is terug gegaan naar zijn voormalige functie van hoofd facilitair. De podiumcoördinator heeft de MT functie overgenomen en er is een 1^e specialist podiumtechniek aangesteld, om de bedrijfszekerheid beter te waarborgen.

In oktober heeft het kernteam van Agora een brainstormsessie gehad over de kernwaarden van Agora. Dit omdat alom geconstateerd werd dat deze niet geheel meer aansloten bij de huidige organisatie en ze ook niet op elke functie van toepassing waren.

Dit heeft als resultaat opgeleverd dat eind 2017 onderstaande nieuwe kernwaarden zijn geformuleerd welke vanaf 2018 in de gesprekscycli zullen worden toegepast. De nieuwe kernwaarden van Agora zijn: Professioneel gedrag, Gastgerichtheid, Betrokkenheid, Waardering/respect en Ondernemen.

9. Financiën 2017

Resultaat:

Bijgevoegd vindt u de jaarrekening 2017.

Stichting Agora heeft in 2017 een positief exploitatieresultaat behaald van € 92.144.

€ 75.000 hiervan is extra subsidie die Agora ontvangt ter bestemming van het terugdringen van het negatieve eigen vermogen. Ook voor 2018 heeft de gemeente Lelystad deze extra subsidie toegekend. Door de kwijtschelding van de lening komt het bedrijfsresultaat op € 939.644,- positief. Er resteert nu nog een negatief eigen vermogen van €189.040. Ondanks de kwijtschelding blijft de continuïteit van de organisatie door het resterende negatieve eigen vermogen wel een aandachtspunt.

Het exploitatieresultaat is in 2017 met 451% gestegen, ten opzichte van 2016. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de kwijtschelding van de lening maar ook zien we met name een hogere brutomarge op de programmering en horeca inkomsten. Daarnaast heeft Agora de kosten goed in de hand weten te houden. Vanwege de financiële positie is wederom gekozen om noodzakelijke investeringen in materiele zin, alsmede investeringen in het opleiden van medewerkers, tot een minimum te beperken.

Als we de € 75.000 extra subsidie even ter zijde schuiven resteert een positief resultaat van € 17.144. Voor het eerst sinds jaren heeft Agora een positief exploitatie resultaat. Alle inspanningen zoals hiervoor genoemd hebben dus resultaat opgeleverd. We zijn hier erg blij mee!

Sponsoring:

Agora heeft 2017 een bedrag van € 23.023 aan sponsorgelden ontvangen voor naamgeving van onder andere de theater, bioscoop en congreszalen alsmede de diverse foyers. Het is echter niet gelukt een sponsor te vinden voor de Grote zaal en tevens zijn niet alle contracten voor de gewenste periode van 5 jaar afgesloten. Sponsoring blijft derhalve een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren om de begroting sluitend te kunnen houden.

10. Vooruitblik 2018

Programmering:

We zien de afgelopen jaren dat met name het resultaat op de programmering sterk afwijkt van de begroting en dat daar de grootste kans voor Agora ligt om de financiële risico's te beperken. Dit houdt in dat directie en bestuur voor seizoen 2018/2019 hebben gekozen om nog veiliger en zakelijker te gaan programmeren. Dat heeft wel direct invloed op het aanbod: we reduceren het aantal voorstellingen nog iets en richten we ons meer op wat de gemiddelde Lelystedeling naar het theater trekt. Gelukkig biedende sponsorinkomsten Agora de mogelijkheid om ook culturele pareltjes te blijven programmeren.

Nieuw kaartverkoop systeem & website:

Naast programmering is het van belang dat het (kaart)verkoopsysteem optimaal functioneert, gasten moeten snel en makkelijk hun kaarten kunnen bestellen.

Het huidige kaartverkoopsysteem heeft ons de afgelopen jaren al veel meer inzicht gegeven, maar heeft daarnaast, in vergelijking met andere systemen, beperkingen die Agora belemmeren om snel te schakelen in additionele verkoop van onder andere arrangementen. Tevens hebben we behoefte aan uitgebreidere marketing en analyse functies. Voor 2018 is daarom besloten om te investeren in een nieuw kaartverkoop systeem en een nieuwe website. Voordeel daarvan is ook dat er betere systeemkoppelingen gemaakt kunnen worden waardoor dit ook een efficiëncyslag betekent in de backoffice.

Verkorte begroting 2018:

Agora Theater	Begroting 2018
PROGRAMMERING	
Marge	69.455
FILM	
Marge	212.755
HORECA	301.565
COMMERCIELE ACTIVITEITEN	153.955
Marge	455.520
CULTURELE ACTIVITEITEN	
Marge	4.312-
SUBSIDIES	1.126.289
OVERIGE OPBRENGSTEN	96.450
OVERIGE KOSTEN	1.867.348
EXPLOITATIE RESULTAAT	88.809